REZOLUȚIA (UE) 2020/1845 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 14 mai 2020

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru bioindustrii aferent exercițiului financiar 2018

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru bioindustrii aferent exercițiului financiar 2018,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0034/2020),

A. întrucât întreprinderea comună pentru bioindustrii („întreprinderea comună") a fost înființată ca parteneriat public-privat prin Regulamentul (UE) nr. 560/2014 pe o perioadă de zece ani, cu scopul de a reuni toate părțile interesate relevante și de a contribui la obținerea unei poziții fruntașe a Uniunii în domeniul cercetării, demonstrării și diseminării de bioproduse și biocombustibili avansați;

B. întrucât, în temeiul articolelor 38 și 43 din regulamentul financiar al întreprinderii comune, adoptat prin decizia Consiliului său de conducere din 14 octombrie 2014, contabilul a pregătit conturile anuale ale întreprinderii comune pentru exercițiul 2018;

C. întrucât membrii fondatori ai întreprinderii comune sunt Uniunea, reprezentată de Comisie, și o serie de parteneri industriali reprezentați de consorțiul bioindustriilor („consorțiul BIC"),

Aspecte generale

1. observă faptul că contribuția maximă care poate fi acordată de Uniune pentru activitățile întreprinderii comune este de 975 000 000 EUR, aceasta urmând a fi plătită în cadrul programului Orizont 2020; constată că membrii din sectorul industrial ai întreprinderii comune au obligația de a contribui cu resurse în valoare de cel puțin 2 730 000 000 EUR pe durata de funcționare a întreprinderii comune, constând în contribuții în natură și în numerar de cel puțin 182 500 000 EUR la activitățile operaționale ale întreprinderii comune și în contribuții în natură de cel puțin 1 755 000 000 EUR pentru a implementa activități suplimentare care nu sunt cuprinse în planul de lucru al întreprinderii comune;

2. constată că 19 dintre cele 101 propuneri reținute în cadrul cererii de propuneri din 2018 se aflau, la sfârșitul exercițiului 2018, în etapa de elaborare a acordurilor de grant; constată, în plus, că, la începutul anului 2018, programul întreprinderii comune conținea un portofoliu de 101 proiecte în derulare, cu un număr total de 1 169 de participanți din 35 de țări, valoarea totală a granturilor fiind de 499 000 000 EUR;

3. observă că obiectivele întreprinderii comune nu au putut fi atinse cu ajutorul instrumentelor tradiționale ale Uniunii; observă că întreprinderea comună a avut un efect de structurare, reunind sectoarele și actorii implicați în vederea creări de noi lanțuri valorice și a mobilizat investiții tot mai mari în dezvoltarea de inovații pentru bioindustrii; în plus, ia act de faptul că misiunea întreprinderii comune este de a pune în aplicare agenda strategică de inovare și cercetare elaborată de consorțiul BIC și aprobată de Comisie;

4. observă că o comunicare eficace constituie o componentă esențială pentru succesul proiectelor finanțate de Uniune; consideră că este important să fie mărită vizibilitatea realizărilor întreprinderii comune, precum și să fie difuzate informații privind valoarea adăugată a acestora; solicită întreprinderii comune să urmărească o politică de comunicare proactivă, difuzând rezultatele cercetărilor sale în rândul publicului larg, de exemplu prin intermediul rețelelor de socializare sau al altor mijloace de informare în masă, urmărind astfel sensibilizarea opiniei publice cu privire la impactul sprijinului acordat de Uniune, în special în ceea ce privește acceptarea pe piață;

5. invită Curtea de Conturi („Curtea") să evalueze eficacitatea și fiabilitatea metodologiei de calcul și de evaluare a contribuțiilor în natură; invită ca respectiva evaluare să se axeze pe concepția și eficacitatea orientărilor privind punerea în practică a procedurii contribuțiilor în natură, pentru a se putea acorda asistență în fazele de planificare, raportare și certificare ale contribuțiilor în natură;

Gestiunea bugetară și financiară

6. observă că, potrivit raportului Curții privind conturile anuale ale întreprinderii comune pentru exercițiul financiar 2018 („raportul Curții"), conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația sa financiară la 31 decembrie 2018, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile de numerar pentru exercițiul încheiat la acea dată, în conformitate cu regulamentul său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei;

7. constată că conturile anuale ale întreprinderii comune ce ilustrează bugetul definitiv disponibil spre execuție în 2018 au inclus credite de angajament în valoare de 121 231 820 EUR și credite de plată în valoare de 118 126 520 EUR, ale căror rate de execuție s-au cifrat la 99 %, respectiv 71 %;

8. constată că creditele de plată au fost utilizate în principal pentru prefinanțarea acordurilor de grant încheiate în urma cererilor de propuneri pe 2017 și pentru efectuarea plăților intermediare pentru proiectele aferente cererilor de propuneri anterioare; constată, de asemenea, că rata mai scăzută de execuție a creditelor de plată a fost cauzată de întârzieri ale unor rapoarte periodice și de declarații de costuri cu mult sub nivelul bugetului aprobat în acordurile de grant;

9. constată că, din contribuția maximă în numerar din partea Uniunii, în cuantum de 975 000 000 EUR, care urmează a fi alocată întreprinderii comune pe întreaga durată de viață a acesteia, contribuția în numerar a Uniunii se ridica în total, până la sfârșitul exercițiului 2018, la 264 600 000 EUR;

10. își exprimă preocuparea cu privire la faptul că, din cei 757 900 000 EUR reprezentând contribuții care trebuiau să fie vărsate de membrii din sectorul industrial pentru activitățile operaționale și pentru costurile administrative ale întreprinderii comune, aceștia raportaseră contribuții în natură în valoare de doar 36 800 000 EUR pentru activitățile operaționale, iar Consiliul de conducere validase contribuții din partea membrilor din sectorul industrial în valoare de 21 200 000 EUR la costurile administrative ale întreprinderii comune (12 100 000 EUR în natură și 9 100 000 EUR în numerar);

11. ia act, din raportul Curții, de faptul că, în 2018, întreprinderea comună a realizat o analiză pentru a actualiza statutul de membru al entităților sale constitutive, ca temei principal al validării și recunoașterii contribuțiilor în natură ale membrilor din sectorul industrial la activitățile operaționale ale întreprinderii comune; constată cu satisfacție că această analiză este considerată o bună practică și că ar trebui realizată periodic;

12. regretă că, din suma minimă de 182 500 000 EUR reprezentând contribuții în numerar care trebuiau să fie vărsate de membrii din sectorul industrial pentru cheltuielile de funcționare ale întreprinderii comune, la sfârșitul exercițiului 2018 fuseseră plătiți doar 800 000 EUR și că, în consecință, Comisia a decis, la sfârșitul lui 2018, să reducă bugetul pe 2020, în valoare de 205 000 000 EUR, al întreprinderii comune cu 140 000 000 EUR; observă cu îngrijorare că există un risc ridicat ca suma minimă a contribuțiilor în numerar să nu fie atinsă până la încetarea activității întreprinderii comune;

Performanța

13. ia act de faptul că s-a constatat că indicatorii-cheie de performanță specifici disponibili ai întreprinderii comune se aflau în parametrii preconizați; salută faptul că întreprinderea comună a funcționat eficient și că performanța sa medie în raport cu cei trei indicatori-cheie de performanță ai programului Orizont 2020 depășește obiectivele stabilite pentru 2018;

14. ia act cu îngrijorare de valoarea efectului de levier, care era de 1,88 la sfârșitul exercițiului 2018, adică sub așteptări; constată cu îngrijorare că efectul de levier realizat este în scădere din 2015; invită întreprinderea comună să ia măsuri pentru ca efectul de levier vizat pe parcursul întregii perioade 2014-2020 să atingă obiectivul de 2,86;

15. ia act de faptul că cererile de propuneri lansate de întreprinderea comună sunt pe deplin deschise participării oricărei părți interesate; salută eforturile considerabile ale întreprinderii comune în ceea ce privește comunicarea obiectivelor și a realizărilor sale, precum și apelurile sale către părțile interesate din Uniune, adresate prin evenimentele și reuniunile sale, precum și prin site-ul său;

16. ia act de faptul că experții confirmă că întreprinderea comună a atras un nivel satisfăcător de participare a celor mai buni actori din Uniune în domeniile lanțurilor valorice selectate; observă că s-a obținut un bun echilibru în ceea ce privește participarea sectorului industrial, care a reprezentat 61 % din numărul total al participanților; subliniază faptul că 54 % din entitățile private cu scop lucrativ sunt întreprinderi mici și mijlocii și că 27 % sunt întreprinderi mari;

17. ia act de faptul că, în 2018, printre operațiunile întreprinderii comune s-a numărat încheierea a 17 acorduri de grant în urma cererilor de propuneri lansate în 2017, ceea ce a mărit la 82 numărul total de proiecte din portofoliul întreprinderii comune la sfârșitul lui 2018; în plus, constată că întreprinderea comună a desfășurat cu succes cererea de propuneri din 2018; ia act de faptul că procedura a fost inițiată înainte de sfârșitul exercițiului 2018 pentru 19 propuneri reținute;

18. ia act de faptul că, din cauza modului în care a fost concepută cererea de propuneri din 2018 și a gestionării sistemului de ierarhizare a propunerilor, unul dintre cele două subiecte principale ale cererii de propuneri a rămas nefinanțat, în ciuda faptului că s-au primit propuneri eligibile și evaluări bune pentru ambele subiecte;

19. constată cu satisfacție că, în 2018, în întreprinderea comună a existat un echilibru rezonabil între femei și bărbați în cadrul diferitelor sale organe (comitetul științific: 60 % femei și 40 % bărbați; grupul de reprezentanți ai statelor: 59 % femei și 41 % bărbați; biroul de programe: 61 % femei și 39 % bărbați; experții evaluatori (cererea de propuneri 2018) 48 % femei și 52 % bărbați; coordonatorii de proiect: 45 % femei și 55 % bărbați), cu excepția Consiliului de conducere (20 % femei și 80 % bărbați); constată observația întreprinderii comune cu privire la faptul că nu are nicio influență asupra componenței Consiliului de conducere; constată cu satisfacție echilibrul de gen în rândul personalului implicat în proiectele întreprinderii comune (46 % femei și 54 % bărbați);

Procedurile de achiziții publice și de recrutare

20. constată că, la sfârșitul exercițiului 2018, numărul total al membrilor personalului întreprinderii comune se ridica la 23, atingându-se efectivul maxim prevăzut de schema de personal; constată că în 2018 au fost lansate două proceduri de recrutare, una pentru un agent contractual și cealaltă pentru un agent temporar; constată însă că efectivul de personal al întreprinderii comune a fost consolidat cu încă trei agenți contractuali în 2018; în plus, ia act de faptul că la sfârșitul lui 2018 a fost numit un candidat într-un post temporar, care și-a preluat atribuțiile în primul trimestru al anului 2019;

Auditul intern

21. ia act de faptul că, în noiembrie 2017, Serviciul de Audit Intern (IAS) a realizat activitatea pe teren pentru auditul pe tema „Examinarea restrânsă a punerii în aplicare a standardelor de control intern (SCI) în cadrul întreprinderii comune BBI”; observă că, potrivit raportului Curții, situația de la sfârșitul lui 2018 arăta că întreprinderea comună pusese în aplicare în mare măsură standardele de control intern;

22. observă că biroul pentru programe a efectuat o autoevaluare a standardelor sale de control intern, pentru a evalua nivelul actual de aplicare a acestora și pentru a trece în revistă condițiile necesare pentru a asigura evoluția cadrului de control intern al organizației spre un nivel mai ridicat de maturitate; ia act de faptul că IAS a formulat trei recomandări pentru a sprijini și a completa eforturile pe care întreprinderea comună le făcea deja în acest domeniu; observă că biroul pentru programe a propus planurile de acțiune aferente, iar IAS le-a considerat adecvate pentru a reduce problemele; cu toate acestea, ia act cu îngrijorare de faptul că cele trei standarde examinate nu erau încă pe deplin puse în aplicare la începutul lui 2018;

23. ia act de faptul că, în conformitate cu Raportul anual de activitate, aproape toate SCI sunt considerate puse în aplicare sau puse în aplicare în mare măsură și că numai anumite standarde nu sunt încă pe deplin puse în aplicare, cum ar fi SCI 8 (Procese și proceduri), SCI 10 (Continuitatea activității) și SCI 11 (Gestionarea documentelor);

24. ia act de faptul că, în 2017, întreprinderea comună, împreună cu Serviciul comun de audit al Direcției Generale pentru Cercetare și Inovare din cadrul Comisiei, a lansat primul audit *ex post* al unui eșantion aleatoriu format din declarații de cheltuieli intermediare aferente programului Orizont 2020; ia act de faptul că al doilea val de audituri a început în 2018, însă din cauza numărului redus de participanți auditați, nu se pot formula încă concluzii;

25. ia act cu satisfacție de constatarea Curții, potrivit căreia rata de eroare reziduală se situează sub pragul de semnificație, ridicându-se la 0,01 % pentru programul Orizont 2020;

26. observă că s-a efectuat evaluarea intermediară a Comisiei privind activitățile întreprinderii comune în perioada 2014-2016 și că s-a pregătit un plan de acțiune pentru a da curs recomandărilor formulate; constată că, în conformitate cu planul de acțiune, majoritatea acțiunilor care trebuie întreprinse ca răspuns la recomandări urmează să fie puse în aplicare în 2018 și 2019, iar mai multe acțiuni au fost deja întreprinse;

Cadrul juridic

27. constată cu îngrijorare că, deși evaluarea intermediară a întreprinderii comune a fost finalizată strict în intervalul de timp stabilit în cadrul juridic, aceasta nu a putut totuși aduce o valoare adăugată maximă procesului decizional al întreprinderii comune în acest stadiu incipient al activităților sale;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

28. ia act de faptul că întreprinderea comună, împreună cu alte șase întreprinderi comune, a lansat o cerere comună de exprimare a interesului pentru a selecta până la șapte consilieri confidențiali care vor crea o rețea de consilieri confidențiali; constată că, prin urmare, în noiembrie 2018, directorii executivi au numit doi consilieri confidențiali.